

ATMOSFÉRA

**TAYLOR
JENKINS REID**

**#1 NEW YORK TIMES autorka bestsellerů
DAISY JONES & THE SIX a SEDM MANŽELŮ EVELYN HUGO**

Přeložila Hana Sichingerová

Ukázka z knihy:

Být astronautem neznamená jen dostat se tam nahoru. Jde o to být členem týmu, který posádku nahoru dostane.

Navíc Joan už tam byla. Doma na nočním stolku má onen nepolapitelný talisman, po kterém touží každý astronaut: zlatý odznak. Důkaz, že je jednou z mála vyvolených, kteří kdy opustili tuto planetu.

Viděla ze vzdálenosti přes tři sta kilometrů velkolepou třpytivou modř sedmi oceánů. *Blankytnou modř? Kobaltovou? Ultramarínovou?* Neexistuje odstín, který by byl natolik věrný, že by ji dostatečně vystihl. Devadesát devět celých devět procent lidských bytostí, které kdy žily, takovou modř nikdy nevidělo. A ona ano.

Ale teď je doma, oběma nohama na pevné zemi, a čeká ji práce.

Takže když Joan toho rána vchází do budovy řídicího střediska s černou kávou v ruce, je klidná. Necítí úzkost, nebojí se, nemá zlomené srdce.

To všechno přijde později.

„Napínavý... srdcervoucí... povznášející... svižný, emocionálně nabitý příběh o jedné ambiciózní mladé ženě, která nachází svůj hlas i svou vášeň.“

– Kristin Hannah, autorka románu *Slavík*

ATMOSFÉRA

TAYLOR JENKINS REID

ATMOSFÉRA

Přeložila Hana Sichingerová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být re-produkována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Copyright © 2025 by Rabbit Reid, Inc.

Published by Ballantine Books, an imprint of Random House,
a division of Penguin Random House LLC

Translation © Hana Sichingerová, 2025

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-859-4 (ePub)

ISBN 978-80-7625-858-7 (pdf)

ISBN 978-80-7625-948-5 (print)

AUTORČINO SLOVO NA ÚVOD

Vážení čtenáři,

vloni, jedné letní noci, když už byla dcera v posteli, jsem vyšla ven, vzhledla k noční obloze a v dálce uviděla Venuši.

Byla jasnější než všechny hvězdy a visela nízko těsně nad stromy. Už několik dní jsme se s dcerou snažily Venuši spatřit. Uvědomovala jsem si, že bych ji měla nechat usnout, přesto jsem se vplížila do jejího pokoje, otevřela dveře a zašeptala: „Pojď ven.“

Když jsme vyšly na zahradu, zvedla jsem ji do náruče. Už je příliš velká na to, aby se nechala chovat, ale když je ospalá, ještě mi to občas dovolí. Ukázala jsem jí Venuši před námi.

„Tak to je ona!“ zaradovala se. „Vidím ji.“ Chvilí jsem ji držela v náručí a společně jsme užasle pozorovaly noční oblohu.

Než jsem se pustila do psaní tohoto románu, sotva jsem poznala Velký vůz. Ale chtěla jsem, aby moje hlavní postava Joan byla vášnivá a nadšená astronomka. Stáhla jsem si tedy aplikaci, sehnala několik knih a pustila se do studia hvězd. Co začalo jako pokus vytvořit zajímavé pozadí pro milostný příběh, se pro mne stalo zárodkem porozumění tomu, kde na světě se nacházím.

Jakmile se pustíte do pozorování noční oblohy, začnete se orientovat v čase a prostoru. Dozvíte se například, že pokud na severní polokouli spatříte Orionův pás, je zima. Podle postavení souhvězdí Kassiopeia ve vztahu k hvězdě Polárce získáte obecnou představu o tom, kolik je hodin. A má nejoblíbenější věc, kterou jsem se naučila? Když v létě spatříte hvězdy Altair, Deneb a Vega, zjistíte, že tvoří trojúhelník. A tento trojúhelník vždy směřuje na jih. Takže pokud se někdy ztratíte, můžete tyto tři hvězdy vyhledat a hned budete vědět, kterým směrem se vydat.

Něco na tom, když si společně s dcerou vyjdeme v noci ven, mi vždy pomůže ulevit od každého trápení. Víím, že zčásti jde o radost z toho, že trávím čas s ní, a současně o vzrušení z nového poznání. Ale myslím, že je to také úleva nad tím, že ty hvězdy jsou *neměnné*.

Nic, co by kdokoli z nás mohl udělat, je nikdy nezmění. Jsou o tolik větší než my. A během našeho života se nezmění. Můžeme uspět nebo neuspět, mít pravdu nebo se mylit, milovat a ztrácet ty, které milujeme, a stejně bude Letní trojúhelník ukazovat na jih. A díky tomu víím, že všechno bude nakonec v pořádku, jakkoli se to někdy může zdát nemožné.

Pevně doufám, že se vám tento příběh bude líbit. Ale ještě víc doufám, že vás Joan Goodwinová přesvědčí, abyste dnes večer, až se objeví hvězdy, vyšli ven a *podívali se nahoru*. Z celého srdce doufám, že vás Joan přesvědčí, abyste se otevřeli té ohromující kráse.

Taylor Jenkins Reid

ATMOSFÉRA

29. PROSINCE 1984

JOAN GOODWINOVÁ PŘIJÍŽDÍ DO JOHNSONOVA VESMÍRNÉHO STŘEDISKA dlouho před devátou a v Houstonu už je vlhko a dusno. Cestou přes areál k budově řídicího střediska vesmírných letů cítí, jak jí pod vlasy vyráží pot. Ví, že je to vedrem, ale uvědomuje si, že nejenom tím.

Dnešní práce je jednou z jejích nejoblíbenějších částí práce astronautky. Je CAPCOM letového týmu Orion pro STS-LR9, třetí let raketoplánu *Navigator*.

Role CAPCOM – jediné osoby v řídicím středisku, která mluví přímo s posádkou raketoplánu – je jednou z mnoha, které astronauti zastávají, když nejsou na misi.

Tohle musí Joan často vysvětlovat lidem při oněch vzácných příležitostech, kdy se uvolí jít na nějaký večírek. Ano, astronauti podstupují výcvik pro lety do vesmíru. Ale také pomáhají navrhovat nástroje a experimenty, testují jídlo, připravují raketoplán, učí studenty, co vše NASA dělá, obhajují cestování do vesmíru ve Washingtonu, mluví s tiskem a mnoho dalšího. Je to vyčerpávající seznam.

Být astronautem neznamená jen dostat se tam nahoru. Jde o to být členem týmu, který posádku nahoru dostane.

Navíc Joan už tam byla. Doma na nočním stolku má onen nepolapitelný talisman, po kterém touží každý astronaut: zlatý odznak. Důkaz, že je jednou z mála vyvolených, kteří kdy opustili tuto planetu.

Viděla ze vzdálenosti přes tři sta kilometrů velkolepou třpytivou modř sedmi oceánů. *Blankytnou modř? Kobaltovou? Ultramarínovou?* Neexistuje odstín, který by byl natolik věrný, že by ji dostatečně vystihl. Devadesát devět celých devět procent lidských bytostí, které kdy žily, takovou modř nikdy nevidělo. A ona ano.

Ale teď je doma, oběma nohama na pevné zemi, a čeká ji práce.

Takže když Joan toho rána vchází do budovy řídicího střediska s černou kávou v ruce, je klidná. Necítí úzkost, nebojí se, nemá zlomené srdce.

To všechno přijde později.

JOAN MÍŘÍ DO ŘÍDICÍHO střediska přes posluchárnu. Chvilí sleduje, jak posádka z předchozí směny připravuje dva specialisty mise na výstup do vesmíru.

Její nadřízený, vedoucí mise Orion Jack Katowski, už je dole v řídicí místnosti a přebírá hlášení od předchozího vedoucího mise.

Jack má vojenský sestřih, prošedivělé spánky a pověst mimořádného stoika v organizaci, která je stoicismem proslulá.

A už dlouho podporuje Joan v její roli CAPCOM. Tvoří spolu dobrý tým, na což je Joan pyšná – že je vynikající týmová hráčka.

Zvláště s posádkou STS-LR9, která je složena téměř výhradně z astronautů z jejího ročníku.

Velitel Steve Hagen byl jedním z jejich instruktorů, ale se zbylými lidmi z posádky, pilotem Hankem Redmondem a specialisty mise Johnem Griffinem, Lydií Danesovou a Vanessou Fordovou, Joan bok po boku trénovala a učila se dělat tuhle práci.

Jsou víc než jen přátelé, někteří z nich jsou její rodina. A spleť společná minulost s každým z nich je jeden z důvodů, proč je přesně takovou CAPCOM, jakou dnes potřebují, na druhou stranu zároveň úplně poslední člověk, který by měl tuto práci dělat.

Úkolem raketoplánu je vynést na oběžnou dráhu satelit Arch-6 sloužící americkému námořnictvu pro pozorování Země. Jenomže včera, druhý den letu, když se tým chystal vypustit Arch-6, se zasekly západky pro uvolnění nákladu.

Dnes ráno se Vanessa Fordová a John Griffin připravovali na výstup do volného prostoru, aby mohli vstoupit do nákladového prostoru a západky uvolnit ručně.

Joan se připojuje k týmu v řídicím letovém středisku. Zamává na pozdrav Rayi Stoneovi, letovému lékaři, a kývne na Grega Ullmana, vedoucího technika zodpovědného za elektrotechniku, životní prostředí a spotřební materiál známého také jako EECOM.

Předchozí CAPCOM Isaac Williams jí uvolní místo a předá hlášení o telemetrii a časové ose. Fordová a Griff jsou ve skafandrech. Přípravné předdýchání skončí za šest minut.

Isaac odchází a Joan zaujímá místo u konzole.

Jack se připojí ke komunikačnímu spojení s raketoplánem stejně jako Joan, Ray, Greg a zbytek letového týmu Orion, který se skládá z dvaceti členů na stanovištích v řídicím středisku a podpůrného týmu z lidí v dalších místnostech.

Fordová a Griff dokončí předdýchání, vstoupí do přechodové komory a čekají, až se odtlakuje, aby mohli jít pracovat ve vesmíru.

Letová paluba a střední paluba, kde astronauti v raketoplánu žijí a pracují, jsou přetlakové, aby napodobovaly atmosféru na povrchu Země. Ale nákladový prostor, ve kterém jsou satelity uloženy před vypuštěním, natlakovaný není – je vystaven vesmírnému vakuu. Což znamená, že kdyby Fordová a Griff vstoupili dovnitř bez skafandrů, jejich plíce a krevní oběh by okamžitě přišly o veškerý kyslík, takže by do patnácti sekund omdleli a do dvou minut by byli mrtví.

Lidské tělo, jakkoli je inteligentní, se vyvinulo v podmínkách zemské atmosféry.

Bylo by snadné si říct, že lidé nejsou pro pobyt ve vesmíru uzpůsobeni. *Al' už se naše tělo vyvinulo jakkoli, k tomuto nebylo určeno.* Joan to ale vidí úplně opačně.

Lidská inteligence a zvědavost, naše vytrvalost a odolnost, naše schopnost plánovat dlouho dopředu a spolupracovat dovedly lidskou rasu až sem.

Joan míní, že vůbec nejsme špatně uzpůsobeni. Právě my bychom měli být tam nahoře. Jsme jediná inteligentní forma života, o které víme v naší galaxii, která si uvědomila existenci vesmíru a snaží se mu porozumět.

Jsme tak odhodlaní poznat, co leží mimo náš dosah, že jsme přišli na to, jak vyletět raketou z atmosféry. Tato vzrušující schopnost by zdánlivě měla přitahovat kovboje, ale nejlépe ji ovládají lidé jako ona. Šprti.

Ve výzkumu vesmíru je důležitější připravenost než impulzivnost, klid převažuje nad troufalostí. Na tak dobrodružnou činnost dokáže být tahle práce až bolestně stereotypní. Všechna rizika jsou předem pečlivě ošetřena, na ničem se nešetří. Tady žádní kovbojové nejsou.

Tak NASA zajišťuje bezpečnost všech. Predikuje modely pro každý scénář.

Když přechodová komora dokončí dekompresi, Jack dá Joan povolení k akci a Joan se spojí s raketoplánem.

Najednou si uvědomuje svůj dech a srdeční tep. Ne proto, že by se bála toho, co tato mise obnáší – zatím není žádný logický důvod se bát –, ale proto, že je nervózní pokaždé, když mluví s Vanessou Fordovou.

„*Navigatore*, tady Houston,“ ohlásí se Joan.

„Houstone, slyšíme vás,“ odpoví Steve Hagen.

Hank Redmond promluví svým chraplavým texaským přízvukem: „Dobré ráno, Goodwinová.“

„Dneska je vzrušující den,“ ozve se Lydia Danesová.

„To tedy je,“ souhlasí Joan. „Na programu je toho hodně, takže vám s radostí oznamuji, Griffa a Fordová, že máte povolení k výstupu do kosmu.“

„Rozumím,“ odpoví Fordová.

„Také rozumím, Goodwinová,“ potvrzuje Griff. „Rád tě slyším.“

Tohle je posledních pětadvaceti minut *předtím*.

VANESSA FORDOVÁ MÁ UŽ NĚKOLIK HODIN NA CELÉM těle připojené biomedicínské senzory. Posílají data jejích životních funkcí dolů letovému lékaři, který monitoruje každý její nádech. Ale Vanessa dobře ví, že ji někdo na zemi sledoval už dávno předtím, než jí na tělo umístili elektrody.

Řídící středisko sleduje vše, co se v raketoplánu děje: všechny teploty, všechny souřadnice, stav všech spínačů. Kamkoli se Vanessa otočí, je tam Houston, který slyší a vnímá všechno kolem ní.

Zdá se, že to nikomu jinému z posádky nevádí tolik jako jí. Jenomže v ní vědomí, že všichni vidí její srdeční tep, že vidí, jak její tělo reaguje pokaždé, když Houston promluví, vyvolává pocit, že se nemá kam schovat.

„Taky ráda slyším tvůj hlas, Griffé,“ řekne Joan. „Hezký začátek dne.“

Ví, že se Joan usmívá. Poznává to podle tónu jejího hlasu.

Vanessa se natáhne a položí ruce v rukavicích na poklop mezi přechodovou komorou a nákladovým prostorem. V hrudi cítí vibrace. Dveře nákladového prostoru jsou už otevřené a tohle je to jediné, co stojí mezi ní a vesmírem.

Na poklopu přechodové komory nejsou žádné údaje. Je to jedna z mála věcí v raketoplánu, která nevysílá vlastní signál. Což znamená, že jeden z nich musí Houstonu oznámit, že se ho chystají otevřít.

Vanessa se podívá na Griffa. Je ráda, že to dělá s ním. Vždycky ho měla ráda. Nejen proto, že jsou oba z Nové Anglie, i když to není na škodu.

„Houstone, otevíráme přechodovou komoru,“ hlásí Griff.

Vanessa začne otevírat poklop. Snaží se udržet srdeční tep v klidu. K tomuto okamžiku se propracovávala pět let, snila o něm většinu života.

Vesmír.

Oba s Griffem zatají dech, když se průlez otevře.

Už se dívali oknem, ale nic je nepřipraví na pohled, který se jim naskytá teď.

Vanesse se zatemní mysl. Z lodi září jasná světla, ale dál je všechno černé. Není tam žádný obzor, jen okraj *Navigatoru* a pak nicota se zářivými barvami Země v dálce.

„Páni,“ hlesne Vanessa. Podívá se na Griffa. Také ho omráčil ten výhled.

Pustí se lodi a protáhne se poklopem, aby udělala první krok do vesmíru. Její nohy jsou pevné, když se brodí tmou. Očima široce otevřenýma vnímá intenzitu a prázdnotu, jakou ještě nikdy neviděla.

Za dveřmi nákladového prostoru se podívá vzhůru a v dálce spatří Zemi. Nad pouštěmi severní Afriky se táhnou mraky. Vanessa se na okamžik zastaví a pohlédne na Indický oceán.

Už hodně dlouho se jí líbí, když se ocitne nad mraky. Ale být takhle vysoko nad nimi jí vyrazí dech.

„Můj bože,“ řekne Griff.

Vanessa se k němu otočí. Oba jsou připoutáni k lodi a Griff se od ní odstrčí.

Ona ho následuje a zamíří přímo k nákladnímu prostoru. Výhled je úchvatný, ale doopravdy jsou tady, protože po ničem na světě netouží tolik jako pohrát si s mechanikou tři sta padesát kilometrů nad zemskou atmosférou.

Dostanou se k nákladovému prostoru a každý zaujme pozici. Jsou tam čtyři západky, dvě na každé straně satelitu.

„Pomalu, Fordová,“ brzdí ji Griff. „Budu fakt našťvaný, jestli vytvoříme rekord v nejkratším výstupu do vesmíru.“

„Z tohohle se už moc času vyždímat nedá,“ namítne. „Jde jen o uvolnění několika svorek. Ale dobře.“

Nástrčným klíčem otevře jednu ze západek na své straně a pak se přesune na druhou. Jakmile je její druhá západka otevřená, chvíli počká, až Griff uvolní i tu svou.

Když je hotov, povzdechne si. „Houstone, svorky jsou uvolněné, z velké části díky brilantně výkonné Vanesse Fordové.“

„Rozumím, *Navigatore*. Dobrá práce,“ pochválí je Joan. A po chvíli dodá: „*Navigatore*, ty skafandry ještě několik hodin vydrží, takže bude lepší, když vás při vypouštění satelitu necháme v přechodové komoře, kdybychom vás zase potřebovali.“

„Páni,“ řekne Griff. „Teď jsi vážně milá.“

„Holt máme pro tebe tady dole slabost,“ oduší Joan.

„Nápodobně, Houstone,“ reaguje. „Rozumím. S Fordovou zůstaneme v přechodové komoře.“

Odploouvají zpět. Griff nejdřív pustí dovnitř Vanessu a pak ji následuje. Chystá se zavřít poklop. Pak se ale zastaví a podívá se na ni. Pozdvihne obočí.

Podle protokolu se má poklop zavřít. Ale když ho nechají otevřený, budou moci sledovat vypouštění satelitu.

Vanessa nechce Houstonu lhát. Přesto se neubrání úsměvu.

Griff úsměv opětuje a sundá ruku z poklopu. Nezavírá ho.

„Houstone, jsme v přechodové komoře,“ oznámí.

Oba obrátí pozornost k otevřenému průlezu. Sledují, jak se výklopný stůl zvedá do polohy pro uvolnění satelitu.

„Houstone, náklon satelitu vyhovuje,“ slyší Vanessa Stevea.

Vzpomene si na jejich poslední noc před misí, kdy byli v karanténě na mysu Canaveral. Steve strávil hodinu telefonováním s Helene. Hank byl našťvaný, protože čekal, až bude moci zavolat

Donně. Ale Steve tam jen stál, opíral se o kuchyňskou linku, vtipkoval se svou ženou a kolem jasně modrých očí se mu při smíchu tvořily vrásky. Vanessa asi poslouchala víc, než by měla. Připadalo jí, že pro Stevea je tak snadné být oběma svými stránkami najednou: mužem, kterým je na Zemi, i velitelem, kterým musí být tady nahoře. Pro ni byly tyto dvě role vždycky v rozporu. „Máme povolení k vypuštění?“

„Potvrzuji, *Navigatore*,“ řekne Joan. „Máte povolení k vypuštění.“

Lydia ovládá dálkový manipulační systém RMS. Chystá se uvolnit satelit.

„Rozumím, Houstone,“ potvrdí Lydia. „Připravuji se k vypuštění.“

„Rozumím, *Navigatore*.“

Arch-6 drží v nákladovém prostoru dvě zápalné šňůry. Vanessa a Griff sledují, jak je jedna z nich odpálena podle plánu.

Pak ale rychle exploduje druhá šňůra v záblesku, který Vanessa nikdy předtím neviděla. Vůbec to nevypadá jako během simulace. Výbuchy roztrhají kovové pásy kolem satelitu na kusy a do všech stran se rozletí trosky.

Vanessa netuší, co se stalo. Vidí jen záblesk kovu a pak Griff zachrčí, jako by mu něco vyrazilo vzduch z plic.

Otočí se a spatří na jeho skafandru pod pasem trhlinu. Vystavení okolnímu vesmíru ho během několika vteřin zabije. Griff si přitiskne ruku na skafandr, aby otvor zakryl.

„Jsem v pořádku,“ ujistí ji. Oba vědí, že ruka na skafandru ho prozatím ochrání. Jeho hlas ale zní podivně, jen šeptá, jako by se mu nedostávalo dechu.

Pak se spustí alarm, který Vanessa pozná, ale nedokáže určit odkud. Teprve když Steve, Hank a Lydia začnou křičet, pochopí, že došlo k druhému zásahu.

KDYŽ SE ROZEZNÍ POPLACH, JOAN ZHLUBOKA DÝCHÁ a snaží se jasně uvažovat. Vtom se Greg postaví a jí se stáhne žaludek.

„Posádko, tady EECOM. Vidíme negativní dP/dT. Tlak rychle klesá.“

Jack: „Jak jsme na tom?“

Než Greg stihne odpovědět, ozve se ve vysílání Hankův hlas, klidný, ale zvýšený: „Houstone, tady *Navigator*. Máme únik z kabiny. Cítíme rychlý pokles tlaku.“

„Rozumím, *Navigator*“, potvrdí Joan. Zachovává klidný hlas, ale musí se hodně ovládat. Podívá se na Jacka.

Jack se k ní otočí soustředěným pohledem. „Řekni jim, že mají díru. Soudě podle míry poklesu tlaku by mohla být velká až půl palce. Prorazilo to vnější plášť někde na zádi, nejspíš ve střední nebo letové palubě. Vidí ji?“

Joan informaci předá.

„Negativní, Houstone“, hlásí Hank. „Žádný otvor nevidíme.“

Jack: „Řekni jim, ať strhají všechno ze stěn, skříňky, panely, cokoli, co se dá sundat, aby odhalili plášť – všechno musí dolů!“

„Rozumím“, řekne Joan.

Jack pokračuje: „Fordovou a Griffa nechte v přechodové komoře a začněte ji co nejrychleji přetlakovat. Řekni *Navigatorovi*, že musí do kabiny 1 a 2 přivádět kyslík a pustit naplno dusíkové systémy, aby se pokryl únik, dokud tu díru nenajdeme!“

Joan informuje posádku. Jasně, stručně, klidně. *Tohle je NASA. Máme na to plán.*

„Rozumím,“ potvrdí Hank a posádka se dá do práce. „Už na tom pracujeme.“

Greg: „Posádko, tady EECOM, nezaznamenáváme pozitivní změnu v rychlosti úniku. Tlak pořád klesá.“

Joan ví, že Hank nejspíš přidává kyslík a dusík a Steve s Lydií tak rychle, jak mohou, sundávají všechno ze stěn: vrstvy drátů, spací pytle. Omezený prostor orbiteru lemuje tolik věcí a oni všechno strhávají a hledají díru. Každá vteřina, která uplyne, je omračující.

Podívá se na Jacka. Ale Jack se dívá na Grega.

„Na zádi letové paluby to není!“ hlásí Steve.

„Sundávám skříňky ze střední paluby!“ volá Lydia.

Greg se podívá na Jacka a zavrtí hlavou.

Jack udeří rukou do horní části konzoly a otočí se na Seana Gutterersona, který má na starosti mechanické systémy. „RMU, co tam máš? Co nevidíš? Něco potřebuju! Máme sekundy!“

Všichni se zvedají z míst. Joan sotva vnímá vlastní myšlenky.

Absolvovala podobné simulace, kdy tlak v kabině prudce klesá a není možné ho stabilizovat.

Pokaždé skončily, až když se našlo místo úniku.

Nebo posádka zemřela.

Tohle je NASA. Máme na to plán.

VANESSA ZAVŘE POKLOP A PŘECHODOVÁ KOMORA SE začne natlakovávat.

Sleduje Griffa a vidí, že ztrácí vědomí. Vsune ruku pod jeho, přitiskne ji na otvor ve skafandru a přimáčkne na podbřišek.

„Griffe, Griffe,“ mluví na něho. Žádná odpověď. „Johne Griffine, slyšíš mě?“

Zamrká, ale Vanessa nedokáže říct, jestli to bylo úmyslné. „Hlí-dám tě,“ ujistí ho. „Jsem u tebe.“

Nepozná, kdy přesně ztratí vědomí. Jen to, že mu povolí ruka a její ruka je teď to jediné, co ho drží při životě, dokud se v pře-chodové komoře neobnoví tlak. Zkontroluje, jestli pod jeho ska-fandrem nejsou známky krváčení. Žádné nevidí.

Slyší rozruch a hlasy členů posádky, jak se snaží koordinovat. Steveův hlas ji uklidňuje, ale Lydiin hlas začíná nabírat na inten-zitě.

Uvědomí si, že Hanka neslyšela promluvit už nejméně třicet vteřin.

Ta chvíle se stále prodlužuje. A Vanessa dostane strach.

Když jí bylo šest, matka jí řekla, že otec zemřel. Vanessa si ne-pamatuje, co matka řekla. Vybavuje si jen, že než cokoli vyslovila, podívala se na ni, a nedokázala promluvit. Byl to krátký okamžik, ne delší než vteřina. Ale Vanessa pochopila, že se stalo něco hroz-ného. Ne z toho, co matka řekla, ale podle ticha, které tomu před-cházelo.

Vanessa na to ticho myslí i teď.

RAY SI STOUPNE. „POSÁDKO, MLUVÍ LÉKAŘ. SRDEČNÍ tep Johna Griffina klesá.“

Joan se snaží zpomalit dech.

„Hank ztratil vědomí,“ ozve se Lydia. Pak dodá: „Myslím, že Steve taky.“

Jack zbledne. Podívá se na Joan. „Mluv dál s Danesovou.“

„Rozumím, *Navigatore*,“ promluví Joan a každé slovo jí ztěžkne v ústech. „Slyšíme vás.“

Jack: „Ať Danesová pracuje dál na úniku. Současně musí ohlídat, že je dusík na maximu. Fordová ať zůstane s Griffem v přechodové komoře.“

„Rozumím,“ potvrdí Joan a vrátí se k vysílání. „*Navigatore*, tady Houston. Danesová, potřebujeme, abyste co nejdřív našli tu netěsnost. Vidíme, že se dusík napouští, ale nepozorujeme zvýšení tlaku v kabině.“

„Myslím, že...“ Lydia se odmlčí.

„*Navigatore? Navigatore*, tady Houston, slyšíte mě?“ naléhá Joan. Nic.

„Lydie Danesová, slyšíš mě?“

Žádná odpověď. Joan to teď připadá nevyhnutelné, i když ještě před vteřinou by řekla, že je to téměř nemožné. Ztratit všechny tři v kabině bylo něco, o čem se dalo *předstírat*, že to je reálná obava, ale ve skutečnosti se to nikdy stát nemělo.

Joan se předkloní. „*Navigatore*, tady Houston, ozvěte se.“

Ray: „Posádko, tady lékař. Vzhledem k rychlosti poklesu tlaku teď už Hagen, Redmond a Danesová určitě omdleli vyčerpáním.“

A vzhledem k délce expozice se bohužel domnívám, že by s velkou pravděpodobností mohli být mrtví.“

Joan cítí, jak se tíha tohoto okamžiku zmocňuje jejího mozkového kmene a tuhne jí krk a těžkne hlava.

Greg: „Posádko, mluví EECOM, tlak v kabině stoupá.“

Jack: „Stoupá? Potvrď, že jsi řekl stoupá.“

„Stoupá, pane. PSIA se vrací na normální úroveň.“

„Danesová našla tu díru,“ zamumlá Jack.

Joan pokračuje v komunikaci. „*Navigatore*, tady Houston. Můžete potvrdit, že jste našli díru a opravili ji?“

Ray: „Nebude schopná odpovědět.“

„Lydie, ozvi se,“ opakuje Joan.

Nic.

Nic.

Nic.

Vtom se ozve Vanessin hlas.

„Houstone,“ řekne. „Myslím, že jsem jediná, kdo zbyl.“

O SEDM LET DŘÍVE

JOANINA MLADŠÍ SESTRA BARBARA JÍ JEDNOU RÁNO zavolala, aby jí řekla o reklamě, kterou náhodou zahlédla předešlý večer v televizi.

„Říkalo se v ní: ‚Tohle je vaše NASA‘.“

„Cože?“ nechápala Joan. Stála v kuchyni, nalévala si kávu a telefon držela mezi ramenem a uchem. Právě se chystala vydat k autu. Její dnešní první přednáškou na Riceově univerzitě byl úvod do vesmíru, který vedla pro prváky všech oborů. Přestože měla doktorát z analýzy magnetických struktur ve sluneční koróně, mrhala svými odbornými znalostmi na to, že učila osmnáctileté studenty definici parseku. Ale jak ji upozornil vedoucí katedry, když zdvořile požádala o jiný úkol, „někdo to dělat musí“. A jako náhodou ten někdo byla jediná žena na katedře.

„Co znamená ‚tohle je vaše NASA‘?“ zeptala se.

„Říkala to ta herečka ze Star Treku. Počkej, někam jsem si to zapsala. Viděla jsem tu reklamu těsně před tím, než jsem šla uložit Frances do postele, ale stihla jsem najít tužku, než skončila. Tady to je: ‚Tohle je vaše NASA, vesmírná agentura, která se

právě teď vydala na misi, jejímž cílem je zlepšit kvalitu života na planetě Zemi.' Nichelle Nicholsová, tak se ta herečka jmenuje! Málem jsem z toho zcvokla. Dělají nábor astronautů. Vědců. Aby letěli do vesmíru. A výslovně říkali, že chtějí ženy.“

Joan si přikryla kávu víčkem. „Říkali, že chtějí vědkyně?“

Když bylo Joan dvanáct, četla v novinách článek, v němž se zmiňovali o FLAT, prvních ženách, které se v rámci projektu Women in Space Program (Ženy ve vesmírném programu) účastnily výcviku na astronautky. Tuto skupinu třinácti žen soukromě testoval a školil William Randolph Lovelace II., stejný lékař, který pomáhal vybírat astronauty programu Mercury. Dělal to na vlastní pěst, mimo NASA, v naději, že organizace rozpozná potenciál kandidátek.

Jenomže v článku, v němž se Joan o tomto programu poprvé dočetla, se také rovnou dozvěděla o jeho zániku. NASA by muse-la ženám z FLAT udělit souhlas, aby mohly dokončit testování na Námořní škole letecké medicíny. Několik dní před jejich plánovaným příjezdem jim bylo oznámeno, že NASA žádost neschválí.

Slyšení v Kongresu, při němž mnoho z těchto žen vypoví-dalo o diskriminaci na základě pohlaví, nezměnilo názor vedení NASA. John Glenn se dokonce nechal slyšet, že nepřijetí žen jako astronautek je „faktem našeho společenského řádu“.

Joan celý život vzhlížela ke hvězdám, ale samu sebe ve skafan-dru si už dávno nedokázala představit.

„Rozhodně řekli ‚vědkyně‘ a rozhodně řekli ‚žena‘,“ ujistila ji Barbara.

Joan odložila kávu a vzala si telefon do ruky. „Vážně si myslíš, že bych mohla být astronautka?“ zeptala se.

„Studuješ hvězdy. Koho jiného by asi tak mohli chtít?“

„Já nevím. Já... Vážně si myslíš, že bych se měla přihlásit?“ vá-hala Joan.

Barbara si povzdechla. „Tak na to zapomeň, úplně jsi to zabil,“ řekla a zavěsila.

Když se rozezněl tón pro vytáčení, Joan spustila telefon od ucha, pomalu ho položila do vidlice a ještě chvíli na něm držela ruku a zírala na sluchátko.

O dva týdny později, aniž by to Barbaře řekla, si zažádala o vstupní formulář.

Když ho vyplňovala, skoro se na to nedokázala soustředit. *Já a astronautka*. A přece. Zašla do knihovny, aby si okopírovala svou dokumentaci, a pak to celé – shrnutí všeho, čeho dosud na zemi dosáhla – natěsnila do velké obálky. Došla na poštu, a aby se už nemusela dál užírat, vhodila ji do poštovní schránky.

V lednu vyrazila Joan na svou další přednášku úvodu do vesmíru a před domem na příjezdové cestě k bytovému komplexu uviděla noviny. Zvedla je a všimla si titulku pod přehybem.

„NASA vybrala 35 nových kandidátů na astronauty, mezi nimi šest žen.“

Joan ztěžka polkla, protože ji začaly pálit oči. Nastoupila do auta, hodila noviny na sedadlo spolujezdce a sedmnáct minut jen zírala na volant.

Bylo to jedinkrát za její kariéru, kdy přišla pozdě na hodinu.

O ROK POZDĚJI, V ROCE 1979, vešla Joan do společenské místnosti a zaslechla, jak se vedoucí její katedry doktor Siskin zmínil jednomu z profesorů, že NASA znovu otevřela přihlášky pro astronauty a že hledají zejména astronomy a astrofyziky.

Předstírala, že hledá v lednici oběd, ale místo toho zvažovala své možnosti. O deset minut později už seděla u svého stolu a psala žádost o další přihlášku.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Atmosféra***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.